

Žamagorcjan ('urar'). Postoje također armenska prezimena koja su nastala na temelju ljudskoga izgleda ili osobina: *Čahatjan* ('lisičji'), *Karčikjan* ('patuljak'), *Šišmanjan* ('debeljko') i druga.

Nekada se zajedno s imenom naglašavalo i zemljopisno podrijetlo osobe: *Grigor Tatevaci* ('Tatev' – srednjovjekovni samostan iz 9. st. u Sjuničkom marzu / županiji), *Ananija Širakaci* ('Širak' – marz / županija) itd.

U Armenaca se može naići na armenska, starogrčka, starožidovska, iranska, latinska, slavenska imena. Prezimena se isto tako odlikuju velikom raznolikošću: nastavci ili korijeni prezimena mogu biti armenski, turkijski (primjerice: *Guljebekjan*, *Kaputikjan*), starogrčki, starožidovski, iranski (pri-

mjerice, *Aršakuni*, *Bagramjan*, *Nalbandjan*, *Migranjan*, *Pahlavuni*, *Šahnazarjan*, *Tigranjan*...).

U pojedinim armenskim prezimenima i sada postoje prefiksi *melik-* (npr. *Melik-Karapetjan*) koji prikazuje plemićko podrijetlo (arap. *melik* 'kralj', 'gospodin', 'vladar') i *ter-* (npr. *Ter-Petrosjan*) koji rabe duhovne osobe u značenju 'otac' (duhovni).¹

Artur Bagdasarov

¹ Izvori: https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%80%D0%BC%D1%8F%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5_%D0%B8%D0%BC%D1%8F; <http://vesti-kavkaza.ru/articles/1050.html>

MEĐUNARODNI SLAVISTIČKI KONGRES PO 16. PUT

Od 1929. do danas održano je 16 međunarodnih slavističkih kongresa. Zadnji se održao od 20. do 28. kolovoza 2018. u Beogradu u istome terminu kao i prethodni 2013. u Minsku (Bjelorusija). U želji da se hrvatska opća i stručna javnost bolje upozna s radom ovoga najvećeg i najdugovječnijeg svjetskog slavističkoga okupljanja, osim samoga osvrta na Međunarodni slavistički kongres u Beogradu, opisat će se i neke dodatne informacije o skupu, njegovim organizatorima i vezi Hrvatskoga filološkog društva i Hrvatskoga slavističkog odbora s Međunarodnim slavističkim kongresom. To se čini i zbog toga jer se o njemu na hrvatskome jeziku može doznati iznimno malo: nacionalne enciklopedije, hrvatska Wikipedija, mrežne stranice Hrvatskoga slavističkog odbora, pomalo iznenađujuće, ne nude opće informacije o ovoj temi. Povijesni pregled

hrvatske slavistike, zbornici radova domaćih znanstvenika, organizacija rada Međunarodnoga i Hrvatskoga slavističkoga odbora, kao i način sudjelovanja na budućim kongresima teme su koje bi potencijalno mogle privući mnoge zainteresirane za kroatističku i slavističku znanost.

Ovaj Međunarodni slavistički kongres organizirali su Međunarodni slavistički odbor, Savez slavističkih društava Srbije, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu i Srpska akademija nauka i umetnosti. Imao je, kao i prethodni kongresi, visoko pokroviteljstvo iz svijeta politike na čelu s Aleksandrom Vučićem, predsjednikom Republike Srbije. Prema riječima organizatora, sudionici kongresa dolazili su iz 43 zemlje.

Međunarodni slavistički kongres tradicionalno se dijeli na plenarna izlaganja, sekcije, tematske blokove i okrugle stolove. Sjednice sekcijских skupina organizirane su u 43 bloka (nalik na podjelu Međunarodnoga slavističkog odbora na povjerenstva), od pra-

slavenskoga jezika, etimologije, onomastike i jezične politike do slavenske književnosti, folkloristike i mitologije.

Tri su zadane tematske cjeline na svim kongresima: jezik, književnost i slavistika, a podcjeline se oblikuju prema pristiglim referatima. Ove je godine bilo 20 tematskih cjelina iz područja jezika, 10 iz književnosti i dvije iz slavistike.

Kako se kongresi održavaju u različitim nacionalnim sredinama, organizatori se koriste prigodom da ubace svoju međunarodno prepoznatljivu tematsku sekciju. Tako je Beogradski kongres postavio tri posebne teme: (1) Dvjesto godina Srpskoga rječnika Vuka Stefanovića Karadžića i važnost Karadžića u slavističkoj povijesti; (2) Aleksandar Belić u slavističkoj povijesti; (3) Godina 1918. i razvoj slavenskih jezika i književnosti i njihovoga proučavanja.

Okrugli stolovi dijele se na one koji slijede tematsku sekciju i one općega značaja. Iz prve skupine tu su bili okrugli stolovi: (1) Vukov Srpski rječnik u svom vremenu i danas. U povodu 200 godina od prvoga izdanja; (2) Aleksandar Belić u slavističkoj povijesti; (3) Kraj Prvoga svjetskog rata i slavenski svijet. Iz druge skupine bilo je šest okruglih stolova, od korpusne lingvistike i internetske stilistike do položaja slavenskih jezika, književnosti i kultura na svjetskim sveučilištima.

Kongres je 2018. po prvi put uveo mogućnost sudjelovanja bez referata i posternih izlaganja s osobitim ciljem privlačenja poslijediplomskih studenata; potonjih je bilo 27.¹ Treba spomenuti mnogo pratećih manifestacija uz kongres u vidu predavanja, izlaganja, izložaba, koncerata, predstavljanja i prijama, među kojima se može istaknuti zanimljivo

postavljena izložba Srpska leksikografija od Vuka do danas.

Da bi se bolje predočila veličina kongresa, iznijet će se brojevi pokazatelji prema popisu sudionika koji je objavljen u sklopu programa. Iako se u (inozemnim) medijima spominje oko tisuću ili tisuću i dvjesto sudionika, latiničnih je prezimena u popisu sudionika 541, dok je ćirilinih 790, što je ukupno 1331 sudionik. Uz svako se ime navodi oznaka za dio programa u kojemu je osoba sudjelovala. Hrvatskih je sudionika 35 (stručnjaci koji dolaze s institucija iz Republike Hrvatske) ili 2,6% od ukupnoga broja sudionika kongresa, a sudjelovali su u radu 35 različitih programskih cjelina (57 ako računamo ukupan broj jer su neki sudjelovali i u trima događanjima).² Najviše je izlaganja bilo na temi Slavistika u 21. stoljeću (skupina 3.3.2) – četiri, te u Dijalektologija (1.6.5) i Slavenski folklor, folkloristika i mitologija (2.12.5) u kojima su bila po tri izlaganja.

Priloge hrvatskih slavista sa zadnjega kongresa u Beogradu objavilo je Hrvatsko filološko društvo u 2018. u knjizi Hrvatski prilozi 16. međunarodnom slavističkom kongresu, a obuhvaća 18 referata 23 autora

² Sudionici iz Hrvatske bili su (abecednim redom): Bajuk, Lidija; Barčot, Branka; Bogutovac, Dubravka; Botica, Stipe; Brlek, Tomislav; Budak, Neven; Čupković, Gordana; Fink, Željka; Hudeček, Lana; Jukić, Sanja; Kapetanović, Amir; Klenovar, Maja; Kovač, Zvonko; Kryžan-Stanojević, Barbara; Latković, Ivana; Lisac, Josip; Lozica, Ivan; Malnar Jurišić, Marija; Marinković, Dušan; Marks, Ljiljana; Martinović, Blaženka; Menac-Mihalić, Mira; Mihaljević, Milica; Nazor, Anica; Plejić Poje, Lahorka; Protrka Štimec, Marina; Rem, Goran; Ribarova, Zdenka; Rudan, Evelina; Simić, Dijana; Stanojević, Marek; Stojanov, Tomislav; Stolac, Diana; Šabić, Marijan; Tafra, Branka; Vela, Jozo; Vidić, Adrijana; Vlašić-Anić, Anica; Vuković, Petar; Vuković, Tvrtko; Vukša Nahod, Perina; Zaradija Kiš, Antonija; Žagar, Mateo.

¹ Za ovu je kategoriju uvedena smanjena kotizacija, a iznosi 70% u odnosu na redovnu participaciju u protuvrijednosti od 100 €.

(uredili Stipe Botica, Marija Malnar Jurišić, Davor Nikolić, Josipa Tomašić i Ivana Vidović Bolt). Program i dio sažetaka može se pronaći na mrežnim stranicama organizatora: <http://mks2018.fil.bg.ac.rs/program-kongresa/>. Zbornik s radovima s okruglih stolova izići će u 2019.

Sljedeći slavistički kongres 2023. održat će se u Parizu i to čini organizacijski prešedan. Naime, svi su dosadašnji kongresi bili u slavenskim zemljama (posloženi po brojnosti): Poljska (3), Češka (2), Jugoslavija (2), dok su jedanput kongres organizirale Rusija, Bugarska, Ukrajina, Slovačka, Slovenija, Makedonija, Bjelorusija i, ove godine, Srbija. Kao što se vidi, Jugoslavija i njezine zemlje sljednice s ukupno pet skupova organizacijski dominiraju, a napomenut će se i da je Međunarodni slavistički odbor s osobitim razlogom uspostavljen u Jugoslaviji (Beograd 1955).³

Za predstavnike kongresa, ali i zainteresirane sudionike kongresa održala su se dva prijama – jedan kod predsjednika Republike Srbije Aleksandra Vučića i drugi kod ministra vanjskih poslova Republike Srbije Ivica Dačića. Govor predsjednika Vučića bio je, prema riječima nazočnih, diplomatski primjeren. Međutim, govor ministra vanjskih poslova bio je obilježen posve neprimjerenim i znanstveno netočnim izjavama o „fragmentaciji srpskoga jezika na nove jezičke varijetete“, misleći pritom na hrvatski, bošnjački i crnogorski standardni jezik, a o čemu je osobito kritično prvi pisao Nenad Piskač 4. rujna 2018.⁴ Skandal se ne očituje

je u tome što Ivica Dačić vjeruje da su se hrvatski, bošnjački i crnogorski standardni jezici razvili iz srpskoga jezika, jer se takvo što može, nažalost, pretpostaviti iz njegova političkoga profila, nego u tome što ministar vanjskih poslova jedne države, koji po definiciji zemlje domaćina kongresa treba graditi sponu srpske kulture s drugim kulturama, degradira Međunarodni slavistički kongres, koji je statutarno osnovan upravo s ciljem suradnje među slavistima, za potrebe svoje nacionalističke politike. Neprihvatljivo je da se pitanje različitoga gledanja na serbokroatističko naslijeđe, umjesto u znanstvenim radovima u sklopu kongresa, koristi u političko-nacionalističke svrhe. Ostaje nadati se da bi prosvjedno pismo Hrvatskoga slavističkog odbora Međunarodnome slavističkom odboru moglo ukazati na potrebu boljega planiranja organizacije budućih kongresa u svjetlu izbjegavanja dodira s političkim ekstremizmom. Valja vjerovati da bi i Međunarodni slavistički odbor želio izbjeći potencijalno neugodnu medijsku pozornost u kojoj bi se njihovi delegati mogli ustajati usred govora visokih političkih pokrovitelja u znak prosvjeda izrečenom. Ne reagira li se, slični bi se incidenti mogli ponavljati jer spornih jezično-političkih tema, nažalost, u slavenskome svijetu ne manjka.

Međunarodni slavistički kongresi nisu tipične strukovne i znanstvene konferencije, a o čijim povijesnim početcima zorno svjedoči Hamm davne 1957.⁵ Statut Međunarodnoga slavističkog odbora postavlja cilj promicanja suradnje slavista i popularizacije znanosti o kulturi Slavena, a on se odražava u izrazitoj tematskoj širini i trima tematskim sekcijama posvećenim slavenskim (i) jezicima, (ii) književnosti, kulturi i folkloru te (iii) općim pi-

³ Više o tome u tekstu Josipa Hamma iz 1957. iz fusnote 5.

⁴ Prijepis se može naći na stranicama <http://www.mfa.gov.rs/sr/index.php/pres-servis/saopštenja/20116--16-?lang=lat>, a tekst N. Piskača nalazi se ovdje: <https://www.hkv.hr/izdvojeno/komentari/nenad-piskac/30164-slavisticki-kongres-iskoristen-je-za-velikoserpsku-propagandu.html>

⁵ Hamm, Josip, 1957., Slavistički sastanak u Beogradu, Slovo, Časopis Staroslavenskoga instituta u Zagrebu, 6. – 7. – 8., str. 414. – 420.

tanjima slavistike. Sudeći prema dostupnim informacijama, romanska i germanska jezična sredina nemaju slični kongres. Međunarodni slavistički kongresi i svojom složenom organizacijom potvrđuju svoju posebitost u odnosu na suvremene konferencije. Njihova su tri najvidljivija obilježja: nacionalni ključ, sustav kvota i delegacija.

Međunarodne slavističke kongrese organizira Međunarodni slavistički odbor koji čine predstavnici 44 nacionalna slavistička odbora. Njihov velik broj govori da su u znatnoj prevlasti „neslavenske“ zemlje (točnije 31 prema 13 zemalja u kojima se govori neki od nacionalno standardnih slavenskih jezika). Podatak o 44 slavistička odbora simbolizira broj zemalja u kojima postoje slavistička središta. U Međunarodnom slavističkom odboru Hrvatsku predstavlja Hrvatski slavistički odbor koji djeluje unutar Hrvatskoga filološkog društva, a nakon dva mandata Marka Samardžije, od 2018. Hrvatski slavistički odbor predstavlja Anđela Frančić, redovita profesorica na Odsjeku za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Druga je posebitost postojanje nacionalnih kvota koje ograničavaju broj sudionika na pojedinom kongresu. Ukupna kvota sudionika je 630 (340 iz 13 „slavenskih“ i 290 iz 29 „neslavenskih“ zemalja), a zadnji kongres u Beogradu povećao ju je za 20 posto.⁶ Kvote su vrlo vjerojatno uspostavljene izvanjskim razlozima i čimbenicima, poput želje za razmjernom i širokom zastupljenošću slavenskih kulturoloških i jezičnih tema. Nakon Rusije s kvotom od 70 sudionika, Poljskom od 55, Ukrajinom od 35, Bugarskom, Bjelorusijom, Češkom i Srbijom od 25, slijedi Hrvatska s kvotom od 20 sudionika. Kvote se

odnose na referate u sekcijama i na okruglim stolovima, a ne na plenarne i tematske izlaganje. Uspoređujući kvote s brojem objavljenih radova, čini se da su one više naslijedena smjernica nego pravilo.

Iz kvota proizlazi i treća zanimljivost, a to je da su sudionici kongresa primarno okupljeni u vidu nacionalnih delegacija. Nacionalne delegacije okupljene su u organiziranim tijelima kao što je u našem primjeru Hrvatski slavistički odbor. Sudjelovanje na kongresu pretpostavlja prijavu nacionalnom odboru i njegovo odobrenje. Primjerice, prijava iz Sjedinjenih Američkih Država uključuje ispunjavanje prijavnoga obrasca, slanje životopisa i uplatu 25 dolara na račun Američkoga slavističkoga odbora za obradu zahtjeva. I politika izdavanja zbornika slijedi ključ nacionalnih delegacija. Naime, zbog očite tematske širine i opsega kongresnih priloga, ne tiskaju se skupni zbornici, nego nacionalne sredine objavljuju kolektivne monografije sudionika nacionalne delegacije.⁷ Tako se, primjerice, radovi sudionika iz SAD-a objavljuju u izdanju American Contributions to the International Congress of Slavists izdavača Slavica Publishers, dok Hrvati imaju svoje Hrvatske priloge Međunarodnom slavističkom kongresu. Dosad je objavljeno šest takvih hrvatskih zbornika. Šteta je što oni nisu elektronički dostupni (ili ih barem autor osvrta nije našao) kao, primjerice, dva ovogodišnja sveska Srpske slavistike (<http://mks2018.fil.bg.ac.rs/srpska-slavistika-tom-i/> i <http://mks2018.fil.bg.ac.rs/srpska-slavistika-tom-ii/>). Drugi oblici sudjelovanja, primjerice radovi s okruglih stolova, objavljuju se u zasebnim cjelinama.

⁶ Zajedno s tematskim blokovima, koji obuhvaćaju 150 – 200 sudionika, 800 do 850 sudionika smatra se optimalnim brojem za održavanje kongresa.

⁷ Od odluke Međunarodnoga slavističkoga odbora iz 1966. radovi se tiskaju u nacionalnim zbornicima *prije* održavanja kongresa.

Naglasak na zemljopisnoj rasprostranjenosti zemalja sudionica, nacionalne kvote, delegatski pristup i izrazita tematska širina možda svjedoče o svojevrsnoj anakronosti u suvremenoj znanosti, međutim takvih je sličnih primjera i u drugim sličnim (kongresnim) manifestacijama s dugom tradicijom. Da se spomene samo postupak dodjele Nobelovih nagrada, na primjer.

Iako su u svojim početcima međunarodni slavistički kongresi imali političko-ideološki cilj održavanja „jedinstva cijele slavenske nauke“, a o kojemu je pisao Josip Hamm⁸ u osobito zanimljivome tekstu za proučavatelje slavističke povijesti, danas se kongresima slavistika bori za preživljavanje na svjetskim sveučilištima. Iako su kongresi uspješno organizirani i dobro posjećeni, njihova bi se misija, osim promocije slavističke znanosti u javnosti, morala još snažnije vezivati uz slavističke studije, katedre, institute i knjižnice. Ako se već organizacija kongresa premješta u izvan-slavenske zemlje, onda bi kriterij odabira domaćina mogao biti izbor upravo onih sveučilišnih sredina gdje je najpotrebnije osnažiti lokalnu zajednicu slavista i izdignuti svijest o potrebi očuvanja slavistike.

Osobita značajka međunarodnih slavističkih kongresa jest očekivana potpora višejezičnosti. Tako, primjerice, tematski blokovi moraju sadržavati referate na najmanje dva slavenska jezika, idealno tri. Međutim, ipak se potvrđuje na više razina da postoji jedan glavni jezik, a to je ruski. Na njemu je pisan statut (pitanje je postoji li uopće službeno preveden statut na druge slavenske jezike), na njemu su pisani zapisnici sa sjednica, a on se nalazi i na pečatu Međunarodnoga slavističkog odbora (zajedno s francuskim). Uz jezik domaćina, organizatora slavistič-

koga kongresa, ruski je drugi službeni jezik. Mrežne stranice slavističkih kongresa redovito ističu rusku lokalizaciju. Taj podatak i dalje govori da slavisti s pogledom prema gore gledaju na rusku slavističku zajednicu. Vezano za ruski, čini se da bi Međunarodni slavistički odbor morao mnogo više napraviti na pitanju internacionalizacije i popularizacije svoga rada. Nepostojanje vlastite mrežne stranice Međunarodnoga slavističkog odbora, nezadovoljavajuća razina dostupnosti informacija na drugim (osobito slavenskim) jezicima i zastarjele informacije i slaba ili nikakva aktivnost gotovo 40 posto njegovih povjerenstava (prema jednom zapisniku iz 2010.) glavne su zamjerke njegovu radu. Pritom treba podsjetiti da je jedan od dva statutarne cilja upravo „popularizacija znanosti o kulturi Slavena“. Nedostupnošću informacija na internetu i ruska jezična dominacija ne pridonosi cilju popularizacije slavističke znanosti. Primjerice, tek dio povjerenstava, od njih 39, ima svoje mrežne stranice, a i većina onih koji ih imaju, dugo nisu osvježavali sadržaj.⁹

⁹ Prema tim starijim podacima s mrežnih stranica, tako se doznalo da 23 znanstvenika iz Republike Hrvatske sudjeluju u radu devet povjerenstava. Ovdje se navode njihova imena: Etimološko povjerenstvo (A. Gluhak), Povjerenstvo za lingvističku bibliografiju (B. Kryžan-Stanojević), Frazeološko povjerenstvo (A. Menac, Ž. Fink), Povjerenstvo za folklor (S. Botica, I. Lozica, Lj. Marks, M. Povrzanović), Povjerenstvo za općeslavenski lingvistički atlas (M. Menac-Mihalić, M. Lončarić, B. Kuzmić, V. Zečević, S. Vranić, A. Celinić, D. Brozović Rončević), Povjerenstvo za leksikologiju i leksikografiju (B. Tafra), Povjerenstvo za sociolingvistiku (A. Vlastelić, D. Stolac), Povjerenstvo za stilistiku (J. Božanić, D. Stolac, T. Lemac), Povjerenstvo za terminologiju (M. Mihaljević, L. Hudeček, K. Lewis). Ovdje treba dodati i podatak do kojega se došlo iz drugoga izvora – u Povjerenstvu za tvorbu riječi sudjeluju B. Štebih Golub.

⁸ Hamm, Josip, 1957., Slavistički sastanak u Beogradu, Slovo, Časopis Staroslavenskoga instituta u Zagrebu, 6. – 7. – 8., str. 414.

Iako je slavistika nizom izvanjskih okolnosti izgubila važnost kakvu je imala prije, sudjelovanje u radu Međunarodnoga slavističkog kongresa, odnosno u tijelima Međunarodnoga slavističkoga odbora predstavlja jasan znak potpore slavističkoj znanosti i protivljenja zatvaranju slavističkih katedara, studija, zavoda i knjižnica. Novoj hrvatskoj

predstavnicu u Međunarodnome slavističkom odboru, prof. Anđeli Frančić, želi se puno uspjeha u radu, a hrvatskim stručnjacima još veći angažman u radu povjerenstava kao i na budućem kongresu.

Tomislav Stojanov

MARLJIVOST I ZANEMARIVANJE JEZIKA

Nevjerojatan je trud koji ljudi ulažu u razne aktivnosti koje iziskuju vrijeme, vještinu, znanje, umješnost, napor, preciznost, upornost i druge vrline potrebne za ostvarenje nekog djela, a više od svega entuzijizam. Još više čudi kad uza sav taj trud izostane briga za jezik kojim se nastalo djelo ipak opisuje i na kojem se ostvaruje, odnosno kad izostane briga za dojam koji će ostaviti način prezentacije nekog remek-djela jer jezik je jedino sredstvo kojim se neka izložba ili emisija mogu prikazati javnosti. Primjera je mnogo, no razmotrimo dva: izložbu lego kocaka i epizodu dokumentarne emisije Hrvatski velikani o kemičarima Ružički i Prelogu.

Međunarodna izložba modela izrađenih od kocaka tvornice Lego, lego kocaka, došla je iz Poljske u Zagreb i mogla se vidjeti na Zagrebačkom velesajmu tijekom kolovoza i rujna pod nazivom Invazija giganata. Nevjerojatnim trudom sastavljeni su od lego kocaka modeli Titanica, Batmobilea, tenisačice Martine Navratilove, skladatelja Johanna Sebastiana Bacha, likova, vozila i oružja iz Ratova zvijezda, razne građevine, pojedinci, podsjetnici na filmove, serije, računalne igre i stvaran život. Posjetitelj je odmah zadivljen sposobnošću ljudi koji su sastavili izložke, no

organizator ih je popratio objašnjenjima na hrvatskom, natpisima možda prevedenima s poljskog. Prave nevolje počinju kada se stigne do dijela u kojem je igraonica i radionica za djecu, gdje stoji nešto duži natpis otisnut na voštanom platnu, a tiče se povijesti proizvođača Lego. Tu počinju zatipci (*proizvedenih*) i nelogičnosti. Organizatori su se potrudili i omogućili posjetiteljima, pogotovo djeci, da od lego kocaka ispišu svoje ime. Zbog nekog razloga prešli su ovdje s hrvatskog na engleski i napisali: *Write or paint something with bricks and public on Facebook*, gdje se umjesto *public* očito htjelo reći *publish*. Pokazali su i način primjene kocaka za učenje računanja. Otisnuli su velik naslov *Brojajte s kockicama*, što je očiti poljski pokušaj prijevoda na hrvatski jer takvu pogrješku ne bi počinio izvorni govornik ma koliko bio sklon grijehu. Budući da su u igri brojevi i boje, možda je riječ o igri riječi gdje bi „brojajte“ bila stopljenica od „brojite“ i „bojajte“. Bilo bi lakše u to povjerovati kad bi sve ostalo bilo bez pogrješke. Natpis nas informira: *Lego kockice dostupne su u 53 boja* umjesto „u 53 boje“. Nadalje stoji podatak kojim se htjelo reći: Kad bi se spojilo 40 milijardi kocaka, dosegnule bi Mjesec. Na izložbi taj podatak glasi: *Ako biste ste spojili 40 milijardi kocaka jedna na drugu, one bi stigle do Mjeseca*. Natpis nas obavještava da je 1932. Ole Kirk Kristiansen osnovao stolarsku radionicu, a da je 1958. njegov sin